

Duo Tractatus

Moneta, Giampietro

Marburg, 1628

V. An in beneficiis & præbendis, quæ permutantur, sive in ipsa permutatione locum habeat Optio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63048](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63048)

sunt præbendæ, acquiritur novus titulus, *ut jam semel admonuimus, & latius ostendemus, inf. c. 7. q. 1.* Non potest autem quis acquirere titulum, aut beneficium juris patronatus sine consensu patroni, *ut toto fere titul. de jure patr.* Ex quo tamen inferitur † una limitatio ad 91 d. conclusionem, quod si accedit patroni consensus, poterit fieri optio in præbenda & beneficio juris patronatus. Secundo limitatur, posse † speciali præscri- 92 ptione, seu consuetudine induci, ut etiam in beneficiis, & præbendis juris patronatus fiat optio; tum quia etiam potest talis consuetudo induci in reservatis, *ut supra, concl. 7. ostendimus*; tum quia contra jus tertii præscribi posse, & consuetudinem induci saltem spatio 40. annorum, superius, *cap. 2. q. 2. demonstravimus*, & in specie etiam tanto tempore † juri patronatus 93 præscribi posse late tradit Lambert. *de jure patr. lib. 3. q. 7. princip. n. 7. & 8.*

QUÆRO QUINTO, *An in beneficiis, & præbendis, qua permutantur, siue in ipsa permutatione locum habeat optio?*

Respondeo, communiorem conclusionem esse, † 94 quod non: *ita Paul. de Lig. in clem. 1. de rer. permut. Io. de Lig. c. fin. de consuet. in 6. post Io. An. in Addit. ad Specul. tit. de rer. permut. ita etiam Gam. in c. licet, num. 41. de rer. permut. in 6. Bonif. de Vital. post Paul. in clem. unic. numer. 60. de rer. permut. Petrus de Vbal. in tract. de benef. permut. q. ult. num. 96. Feder. de sen. eod. tract. q. 28. & cons. 62. per totum, ubi optime eam comprobat, & à contrariis defendit; eandem tuentur Nicol. Delphin. tract. de jure patr. num. 157. & seq. Gig. de pension. q. 63. num. 14. Mil. in Repertor. verbo consuetudo optandi non habet locum, il. 2. Prob. in Addit. ad Io. Monach. d. c. firm. nu. 2. 9. & 30. post Gemin. cons. 39. Add. ad Rot. decis. 1. de rer. permut. in no. num. 7. Gregor. Tholos. in tract. de benef. c. 39. num. 4. Io. Coras. in simil. tract. c. 9. num. 9. & satis probatur ex tex. in c. unico, de rerum permut. in 6. & clem. 1. eod. tit. Ex quibus duas rationes colligo; altera est, quod cum actus agentium † non operentur 95*

ultra intentionem eorum, *l. non omnis, ff. si cert. pet. cum similib.* procul dubio non debet habere locum optio, per quam permutans non acciperet præbendam, quam ille alter ideo resignavit, ut ipse haberet, nec aliter resignasset, ut dicitur *d. c. unico ibi*, quæ alias minime resignasset; altera, quod præbenda resignata alteri conferretur, quam permutanti contra expressam decisionem d. clem. Neque valet quod præbenda, quæ confertur, subrogatur in locū optatæ; nam textus d. clem. aperte requirit, † quod ipsamet præbenda, quæ resignatur, alteri quam permutantibus non conferatur, ea autem ipsa alteri conferretur. Alias rationes videre poteris apud Dd. sup. ut maxime Fed. de sen. *loc. alleg.* Ex quibus patet, male sensisse contrarium Jo. An. *d. c. fin. in verbo, cum vacavit*, & ibi Anchar. & Gemin. *nu. 4.* male etiam Lap. Abb. *d. c. fin. & in Addit. ad Fed. loc. cit.* aliter & late distinguebat, prout etiam ejus distinctionem refert, & reprobat idem Gemin. *loc. cit.* ut ibi per eos, quæ distinctio confunditur ex supra dictis, sicut etiam illa, quam facit Imol. *in c. fin. colum. 20. de rer. permut.* & refert, ac sequitur Franc. *d. c. fin. nu. de consuet. in 6.* quod aut permutatio sit propter utilitatem permutantium, & habeat locum optio, ex quo talis permutatio sit ambitiosa, & restringenda; aut propter utilitatem ecclesiarum, & tunc non habeat locum optio. Hæc autem distinctio quam sit frigida quis non videt? neque enim debet pendere usus privilegii, & consuetudinis Capitularis ex facto, aut etiam animo unius de collegio, de quo nemo forsan tunc erit, qui judicare velit. Illud sane temperamentum, ut ita loquar, ad eam communem opinionem libenter

97 adhiberem, quod si † consuetudo ipsa optandi obtinisset, in omni vacatione, non autem solum simplici, ita ut ab antiquo optatum fuerit etiam in vacatione ex causa permutationis, tunc ea opinio cessaret nisi expresse Papa, aut Legatus clausulam derogationem statutorum, & consuetudinum ecclesiæ de optando in provisione inseruisset, ut optime tradit Nicol. Delphi.

d. tract. de jure patr. num. 158. quod ipsum etiam ex eo comprobari potest, quod *supra q. 3. concl. 7. & q. 4. ad finem* ostendimus, induci posse specialem consuetudinem optandi beneficia reservata, & quæ sunt de jure patronatus.

QUÆRO SEXTO, *An possit optari præbenda habens aliquod onus annexum, puta præbenda Theologala, Pœnitentiaria, vel similis.*

Respondeo † non posse: ita in specie voluit Navar. 98 *cons. 14. de reb. eccles. non alien. nu. 3. volum. 1. & probari potest, cum quod ibi electa videtur industria persona, cum quia ubi aliquod beneficium requirit qualitates aliquas, aut examen, si cui indulgetur, ut possit cōsequi beneficium aliquod, aut dignitatem, illud non venit, quod examen aut qualitates illas requirit, ut est optimus tex. in c. fin. de transl. episc. cum ibi not. pro quo etiam faciunt, quæ de hujusmodi præbendis certis personis graduatis, ac certis qualitatibus præditis † 99 omnino conferendis decrevit Conc. Trid. sess. 5. c. 1. de refer. sess. 24. c. 4. & sess. 25. c. 5. traditque inter alios Covar. pract. q. c. 36. num. 3. Rebuf. in concord. Rubr. de collat. §. 1. verbo, Theologalem, & verbo, alteri, & Jo. Quintil. Hæd. in repetit. o. de multa, num. 45. & seqq. de præbend. Tandem quod hujusmodi præbendæ erectæ in Theologalem & Pœnitentialem non possint optari, postquam hæc scripsi inveni fuisse decisum per sacram congregationem super declaratione Concilii Trident. ad cap. 1. sess. 5. & cap. 8. sess. 24. de reform. An vero per canonicum possit optari dignitas, quæ aliqua ex causa reservata non sit, dicemus inf. c. 5. q. 2.*

QUÆRO SEPTIMO, & ultimo in hoc cap. *An possit optari præbenda minor, qua tamen aliqua de causa sit magis grata?*

Respondeo † posse: ita gloss. d. c. fin. in verbo, meliores & ibi Butr. & Anchar. de consuet. in 6. eamque gloss. sequitur Franc. Marc. decis. Delphin. 1258. nu. 4. 1. part. & communiter, ac merito receptam dicit Navar. de reb. eccles. non alien. cons. 4. volum. 1. à qua etiam opi-